

KLEIN

BOEK

GROTE

PLANNEN

Beleidskompas 2021-2024

Bibliotheek Zuid-Kennemerland

Beleidskompas 2021-2024
Bibliotheek Zuid-Kennemerland

**Een bruisende bibliotheek met
een maatschappelijke missie**

INHOUD

6
Wie wij [willen] zijn

12
**2021-2024
in vogelvlucht**

22
Wat wij gaan doen

32
**Onze bibliotheek
in 2024**

**De bieb:
groot en klein**

Mens en bieb

Wie

[willen]

wij

zijn

De Bibliotheek Zuid-Kennemerland is de openbare bibliotheek-organisatie voor de inwoners van vijf gemeenten: Bloemendaal, Haarlem, Heemstede, Hillegom en Zandvoort. Onze organisatie telt zo'n 127 medewerkers en 148 vrijwilligers, en 11 vestigingen verspreid over het werkgebied. De Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) en het Bibliotheekconvenant 2020-2023 zijn de landelijke grondslagen van dit beleidskompas.

MISSIE

De bibliotheek is van alle tijden en van ons allemaal. Een plek waar iedereen welkom is – of je nu wilt lezen voor je plezier, iets wilt leren, of komt voor inspiratie, een vraag of een ontmoeting. Het is een plek – ook online – waar je antwoorden vindt en waar je jezelf kunt ontwikkelen. Dit maakt de bibliotheek tot motor van een vaardige en menselijke samenleving. Daarom luidt onze missie:

De Bibliotheek Zuid-Kennemerland is een toegankelijke plek voor inspiratie, ontwikkeling en ontmoeting en draagt bij aan ieders mogelijkheden mee te doen in de samenleving.

VISIE

De Bibliotheek Zuid-Kennemerland wortelt in een lange traditie van lezen, literatuur en poëzie – een traditie van nieuwsgierigheid, plezier, inspiratie, ontwikkeling en inleven in anderen. Deze traditie zetten we voort, ook tegen de achtergrond van de verbreding van de rol van de bibliotheek: we blijven inspireren en motiveren om te lezen.

Iedereen heeft iets bij te dragen aan de samenleving. De Bibliotheek Zuid-Kennemerland ontwikkelt zich daarom de komende jaren verder tot een toegankelijke plek in de wijk, een plek voor verbinding, een plek die inwoners en organisaties ruimte biedt voor inspiratie en initiatieven uit de gemeenschap, voor experimenteren, ontwikkelen en leren. Deze verbreding van de rol van de bibliotheek wordt de komende jaren concreet verder in onze organisatie ingebed: zowel wat betreft de inzet van mensen als de inrichting, processen, systemen en programmering.

Een duurzame manier van (samen)leven blijft een uitgangspunt: in een duurzame samenleving heeft iedereen een volwaardige plek en door zorgvuldig om te gaan met de leefomgeving geven wij de aarde op een goede manier door aan toekomstige generaties. Wij hanteren dit uitgangspunt in onze activiteiten en

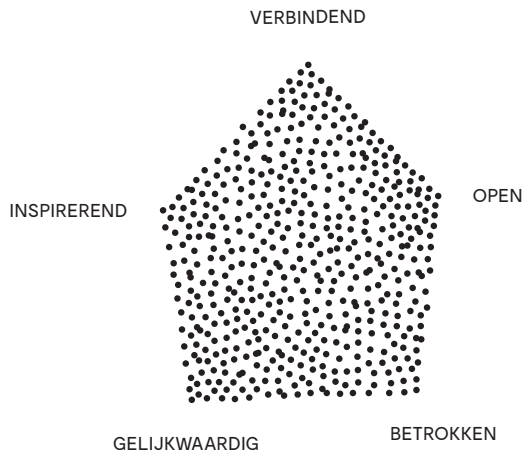
in ons eigen bedrijfsproces. En we betrekken ons publiek bij het belang van duurzaamheid in alle facetten.

KERNWAARDEN

De Bibliotheek Zuid-Kennemerland heeft in de aanloop naar de nieuwe beleidsperiode 2021-2024 het (gewenste) karakter en de kernwaarden van de organisatie vastgesteld. De bibliotheek maakt een transitie door. Die transitie verlangt niet alleen dat wij allen goedilstaan bij de positie die wij als organisatie innemen, maar verlangt ook dat individuele medewerkers reflecteren op hun rol in deze ontwikkeling. De kernwaarden (ook uitgewerkt in een zogeheten 'waardenkompas') bieden houvast.

In het waardenhuis is 'verbindend' de leidende waarde voor onze organisatie. De waarden 'gelijkwaardig' en 'betrokken' gelden als ankerwaarden, waarden die al in aanzienlijke mate in onze organisatie zijn terug te vinden. 'Open' en 'inspirerend' zijn waarden die we graag verder willen ontwikkelen.

De kernwaarden worden tegelijk met dit nieuwe beleidsplan intern en extern gepresenteerd en de komende jaren als leidraad gebruikt voor de manier waarop onze organisatie wil werken.

2021

2024

in vogelvlucht

DE MAATSCHAPPELIJKE MISSIE

De bibliotheek ontwikkelt zich ook landelijk tot een onmisbare motor van een vaardige en menselijke samenleving. En waar de Bibliotheek Zuid-Kennemerland bij het begin van de vorige beleidsperiode zelf al koos voor een maatschappelijke koers, zijn het nu steeds vaker ook de lokale overheden en partners én de rijksoverheid die hun oog op de bibliotheek laten vallen als spil in de netwerken in de wijken en als laagdrempelig steunpunt voor mensen die zich willen ontwikkelen – op wat voor manier dan ook.

De maatschappelijke missie van de bibliotheek komt de komende jaren tot wasdom. Dat laat het tussen de overheden en de bibliotheeksector afgesloten Bibliotheekconvenant 2020–2023 ondubbelzinnig zien. Met dit convenant leggen bibliotheken en de drie overheidslagen vast dat zij zich gezamenlijk gaan inzetten voor leesbevordering, digitale inclusie en een leven lang ontwikkelen. De bibliotheek committeert zich aan een wezenlijke bijdrage aan ontwikkeling op deze gebieden.

FUNDAMENT

We blijven inspireren en motiveren om te lezen, zoals we al vele jaren doen. De ontwikkelingen die eerder in gang zijn gezet op weg naar de fundamentele

modernisering van de bibliotheek krijgen ook een plek in het beleid van de komende jaren. Denk onder meer aan ontwikkelingen op het gebied van dienstverlening, zoals het verruimen van onze openingstijden, samenwerking met lokale partners als scholen, lokaal collectioneren, de pilot met het Meemaakpodium in Haarlem Schalkwijk, het online aanbieden van programmering en dienstverlening, en de verbouwing en de vernieuwing van een aanzienlijk aantal vestigingen. Dit zijn stuk voor stuk bouwstenen van de vernieuwde bibliotheek die al beschikbaar zijn.

Rekening houdend met de onzekerheden die de coronacrisis oplevert metselen we steen voor steen verder aan het duurzame fundament van de vernieuwde bibliotheek. We bouwen verder aan die bruisende plek in de wijk en geven op die manier invulling aan onze vijf kerntaken zoals die zijn verwoord in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen:

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie.
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie.
3. Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur.
4. Organiseren van ontmoeting en debat.
5. Laten kennismaken met kunst en cultuur.

AMBITIES

De ambities van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland voor de komende jaren zijn in lijn met de afspraken in het Bibliotheekconvenant, met de beleidskeuzes die onze bibliotheek vier geleden maakte én met de landelijke positionering die de Vereniging van Openbare Bibliotheken kiest voor de komende jaren: in aanvulling op de traditionele leenfunctie willen wij er samen met onze lokale partners voor zorgen dat iedereen lees- en taalvaardig is, online kan meekomen en de kans heeft zich een leven lang te ontwikkelen. We zijn bovendien een vanzelfsprekende partner in het landelijke leesoffensief.

De maatschappelijke inspanningen die we al leveren, krijgen verder de ruimte en/of worden verder verbreed. We kiezen ervoor – in samenspraak met de inwoners van ons werkgebied, partners als onderwijs en kinderopvang én met de gemeenten die wij bedienen – de bibliotheek nog sterker als sociale spil te laten fungeren en nauwer contact te leggen met de gemeenschappen in onze omgeving. In 2024 beschouwt het brede publiek de bredere maatschappelijke rol van ‘hun’ bibliotheek wat ons betreft als vanzelfsprekend.

Wij willen onze huidige leden en andere gebruikers van de bibliotheek aan ons blijven binden en de

service aan hen verbeteren. Vele tienduizenden inwoners van ons werkgebied zijn lid van onze bibliotheek vanwege de lange traditie van lenen en lezen. Deze mensen vormen van oudsher de kurk waarop de bibliotheek drijft; wij willen ze de moderne service en de inspiratie bieden die zij verdienen.

Bij onze inspanningen besteden we meer aandacht aan het verbinden van 18- tot 27-jarigen aan de bibliotheek. Scholieren en studenten maken steeds intensiever gebruik van onze faciliteiten, maar zijn tot nu toe niet of nauwelijks verbonden aan de bibliotheek. We nodigen jongeren gericht uit om een bijdrage te leveren aan de beoogde ontwikkelingen en aan de uitwerking van maatschappelijke thema's, zodat wij stap voor stap ook ‘hun bibliotheek’ worden.

‘Bibliotheken, overal op de wereld, zorgen ervoor dat mensen van alle leeftijden en achtergronden de kans krijgen zichzelf te verrijken en op die manier hun leven te verbeteren.’

- Opinie (Trouw)

LOKAAL PUZZELN

De uitdaging in de periode 2021-2024 is enerzijds meer ruimte geven aan de maatschappelijke missie en anderzijds zorgen voor (lees)inspiratie en dienstverlening van niveau. Dat betekent een puzzel van middelen, mogelijkheden en omstandigheden.

Die puzzel zullen we vaker dan eenmaal leggen, onder meer omdat onze bibliotheek vijf verschillende gemeenten bedient en elf zeer verschillende vestigingen in verschillende wijken en dorpen heeft. De onderlinge verhouding tussen de aandacht voor de maatschappelijke rol en het bedienen van lezende leden verschilt per vestiging –vanwege de gevarieerde profielen van mensen in de omgeving. In deze context houden we in onze profilering ook rekening met het spanningsveld tussen onze maatschappelijke inspanningen en de meer traditionele leenfunctie: leden die ons vooral vanwege het lenen en lezen een warm hart toedragen, zijn niet automatisch dezelfde mensen die zich aangesproken voelen door het maatschappelijke aanbod van hun bieb. We leggen deze puzzel ook vaker dan één keer, afhankelijk van het specifieke moment in de ontwikkeling van de organisatie. De organisatie zit midden in een transitie en sommige stappen moeten eerst gezet zijn voordat een volgende fase kan ingaan.

‘De bibliotheek zorgt voor een onmisbare sociale infrastructuur die mensen sterker maakt.’

-Opinie (Trouw)

IMPACT CORONACRISIS

Er is ook een andere noodzaak deze puzzel regelmatig opnieuw te leggen de komende jaren. Dit beleidsplan ziet het licht midden in de coronacrisis die zijn stempel drukt, zowel op maatschappelijk, economisch als organisatorisch vlak. Daarom kiezen we bewust voor een beleidsplan in de vorm van een kompas dat richting geeft. Samen met onze medewerkers kijken we in het najaar van 2021 nader naar de prioritering en planning van de ontwikkelingen. In de loop van 2022 evalueren we de richting en de prioriteiten op basis van de actuele omstandigheden van dat moment, zowel economisch als politiek (afhankelijk van de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen en de coalitieakkoorden).

VERSNELDE VERSCHUIVING NAAR ONLINE

De coronacrisis heeft ons niet alleen gedwongen programmering en ander aanbod versneld online beschikbaar te maken, maar heeft ook laten zien dat de verschuiving naar online volop kansen biedt voor een breder bereik. ‘Online’ krijgt daarom een

prominentere plek in de ontwikkelingen op het gebied van educatief aanbod, leesinspiratie, campagnes, taal, basisvaardigheden en service aan klanten.

AAN DE HORIZON

Een tastbaar punt aan de horizon is de zichtbare vernieuwing van alle vestigingen. We combineren de komende jaren noodzakelijk onderhoud met vernieuwing: aansluiting van de inrichting bij onze bredere maatschappelijke rol en bij de behoeften van onze gebruikers. We creëren een modern maatschappelijk en dienstverlenend profiel voor de hele Bibliotheek Zuid-Kennemerland; een bibliotheek van nu én van de toekomst.

Onze bibliotheekvestigingen van 2024 bieden plaats aan veel meer dan lenen, lezen en studeren. Iedereen is welkom. De deuren zijn van vroeg tot laat open. De ruimtes zijn functioneel, aantrekkelijk, gebruiksvriendelijk en toekomstbestendig. Het zijn aangename plekken om te verblijven voor jong en oud. Er is ook letterlijk ruimte voor ontwikkeling, ontmoeting en uitwisseling. Heb je een goed idee, dan kun je dat via de bibliotheek uitwerken of uitvoeren. Onze systemen zorgen ervoor dat iedereen grotendeels zelfstandig z'n weg kan vinden.

‘De bibliotheek is uniek. Het is het enige gebouw in de publieke ruimte waar je geen geld hoeft uit te geven, en waar je ook geen religie wordt aangeboden. Laat het tot je doordringen: verder kost alles, álles, geld of toewijding. Daarnaast is de bibliotheek cultureel, maar toch voor iedereen.’

- Column (de Volkskrant)

Wat

gaan

wij

doen

DOELSTELLINGEN

Wij stellen ons ten doel de maatschappelijke rol van de bibliotheek verder uit te bouwen en onze oorspronkelijke taak – mensen inspireren en motiveren om te lezen – verder te verbeteren.

Deze taken willen we vervullen binnen de bestaande bezetting. De organisatie spant zich in om de inzetbaarheid van zittende medewerkers te vergroten, nieuwe mensen met de juiste kwalificaties en competenties te vinden en vast te houden, en de vervanging van de verwachte uitstroom van medewerkers in goede banen te leiden.

De verbreding van het aanbod van de bibliotheek is de afgelopen paar jaar tot stand gekomen op basis van min of meer gelijkblijvende financiering. En omdat wij voor het overgrote deel werken met publiek geld zetten wij verder in op betere kwaliteit en meer efficiëntie. Dit bereiken we door structureel ruimte te winnen in onze organisatie door werkprocessen en ICT te stroomlijnen. De vrijkomende ruimte benutten we vervolgens voor de inspanningen die verder invulling geven aan de maatschappelijke rol van de bibliotheek. Daarnaast is het natuurlijk belangrijk dat de (rijks)overheid bij de verdere uitbreiding van de maatschappelijke taken de financiële basis van de bibliotheek verbreedt.

Deze doelstellingen zijn uitgewerkt in twee 'modules'. De onderlinge verhouding – de investering en de inspanning die we per module zullen leveren – zal zoals eerder gezegd de komende jaren variëren afhankelijk van de ontwikkelingsfase en de beschikbare middelen. Omdat onze bibliotheken afgestemd op de wijk werken, zal de precieze verhouding voor elke vestiging net weer anders zijn – afhankelijk van de mensen in de omgeving.

Module 1: inspiratie & dienstverlening

We willen onze leden – van jong tot oud – en partners blijven inspireren en motiveren om te lezen en ze de kwaliteit en service bieden die ze op dat gebied mogen verwachten. Daarom zetten we in op verdere aansluiting van de collectie op de behoeften van onze leden, op het optimaliseren en moderniseren van dienstverlening en op het uitnodigend, functioneel en gebruiksvriendelijk inrichten van de vestigingen. Uitgangspunt is dat leden die gebruikmaken van de leenfunctie grotendeels zelfstandig hun weg kunnen vinden. We vergroten het bereik van ons aanbod voor onderwijs en kinderopvang. Het doel van deze inzet is binnen de organisatie ook meer ruimte maken voor de maatschappelijke missie.

Module 2: versterken maatschappelijke rol

We versterken onze maatschappelijke rol en onze connecties met gemeenschappen in ons werkgebied. We stellen iedereen in staat om zich te ontwikkelen en mee te doen in de maatschappij door te focussen op basisvaardigheden. We bouwen de gezinsbrede aanpak verder uit, onder meer op basis van de inzet van vrijwilligers. We rollen de community-aanpak in de vorm van de Meemaakpodia (onze aanpak om ontmoetingen tussen verschillende inwonersgroepen en partners in het culturele en sociale domein te faciliteren in de wijken) uit over alle vestigingen en intensiveren zo de connectie met de inwoners van ons werkgebied. We bedden de bestaande activiteiten op deze terreinen structureel in de organisatie in en maken onze maatschappelijke rol beter zichtbaar. Met het oog op de toekomst brengen we stap voor stap studenten en jonge professionals 'aan boord' met de uitnodiging gezamenlijk richting te geven aan de maatschappelijke rol van de bibliotheek. Via vrijwilligers- en stagebeleid geven we mensen ook structureel de gelegenheid te participeren.

PROGRAMMA'S

De inspanningen van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland zijn in deze beleidsperiode gebundeld in vier programma's. Twee van die programma's zijn direct zichtbaar voor de buitenwereld,

namelijk de vernieuwing van de programmering en de vernieuwing en verbouwing van de vestigingen. Om onze ambities te realiseren, gaan we ook achter de schermen op verschillende niveaus met de organisatie aan de slag via de twee andere programma's: de transitie van de organisatie en het aanpassen van werkprocessen en ICT. De ontwikkeling van mensen en organisatie resulteert uiteindelijk in externe impact: verbeterde en gemoderniseerde dienstverlening aan publiek en meer ruimte in de organisatie voor de maatschappelijke rol.

**'De bibliotheek van nu is
een bruisende plek met
een sociale missie.'**

- Analyse (NRC)

Vernieuwing programmering

1. Het programma-aanbod is integraal ingericht op basis van vier domeinen: participatie, lezen, taal en digitaal. De programma's sluiten aan bij onze profilering, hangen samen en versterken elkaar.
2. Het programma-aanbod komt tot stand in samenwerking met of door externe partners en stakeholders en intern tussen de afdelingen Programmering en Marketing & Communicatie.
3. Werkprocessen, onderliggende structuren en geautomatiseerde systemen zijn zo ingericht dat ze passen bij, ondersteunend zijn aan en meerwaarde bieden aan de integrale programmering en ons publiek.

Verbouwing en vernieuwing vestigingen

1. Wij creëren in onze vestigingen een fysieke omgeving waarin de maatschappelijke bibliotheek tot ontwikkeling kan komen door middel van onder meer het Meemaakpodium, ontmoetings-, studie- en werkplekken en horecavoorzieningen.
2. De bibliotheek als gebruiker en de gemeente Haarlem als eigenaar brengen de staat van het onderhoud, de arbeidsomstandigheden en de duurzaamheid van de vestiging Haarlem Centrum uiterlijk per 2023 naar een niveau dat voldoet aan de wetgeving en waarbij energielabel verbetert van G naar B.
3. In Bloemendaal (2021), Vogelenzang (2021), de Haarlemse vestigingen (2022 en verder), Hillegom en Zandvoort realiseren we een vernieuwde bibliotheek in samenwerking met de gemeenten, maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners.

Transitie organisatie

1. Medewerkers kennen de doelstellingen van de organisatie als het gaat om leesinspiratie, optimale dienstverlening en maatschappelijke rol, voelen zich in alle fasen onderdeel van de ingezette beweging en weten welke bijdrage er vanuit hun functie van hen verwacht wordt in deze transitie.
2. Managers op strategisch en tactisch niveau zijn de dragers van de transitie. Zij ondersteunen en faciliteren medewerkers op basis van faciliterend leiderschap.
3. Werkprocessen en onderliggende structuren (automatisering en informatisering, inrichting administratieve organisatie, managementinformatie et cetera) zijn zo ingericht dat ze passen bij, ondersteunend zijn aan en meerwaarde bieden op de ingezette beweging.

Werkprocessen & ICT

1. Werkprocessen, onderliggende structuren en systemen (inrichting CRM, informatisering en automatisering, inrichting administratieve organisatie, managementinformatie et cetera) zijn zo ingericht dat ze passen bij, ondersteunend zijn aan en meerwaarde bieden op de ingezette beweging.
2. De administratieve organisatie is zodanig ingericht dat er altijd de gewenste stuurinformatie is ten behoeve van de interne organisatie alsook informatie voor verslaglegging ten behoeve van verantwoording voor financiers en partners.

Onze bibliotheek in

———— 2024

Hoe ziet de Bibliotheek Zuid-Kennemerland er in 2024 uit? Wanneer geldt dit beleid als een succes? Wat zien publiek en partners tastbaar terug van onze inspanningen? We hebben elf parameters geformuleerd die direct zijn afgeleid van de doelstellingen en inspanningen zoals die zijn opgenomen in dit meerjarenbeleidsplan.

De eerstvolgende stap is een verdere specificering op basis van de nadere uitwerking van de programma's intern. De precieze kwantitatieve en kwalitatieve vertaling van de parameters blijft verder uiteraard ook belangrijk onderwerp in onze gesprekken met de gemeenten – onze voornaamste financiers – en ons publiek. Samen bepalen we hoe hoog we de lat willen leggen en wat realistisch is. Dit gesprek wordt voortdurend gevoerd, afhankelijk van actuele ontwikkelingen; bijstelling van kwantitatieve of kwalitatieve doelstellingen blijkt regelmatig nodig. De coronacrisis maakt het bijvoorbeeld lastig op basis van klanttevredenheidsonderzoek een compleet beeld van de waardering van de reguliere dienstverlening te krijgen. Het belang van bepaalde parameters is ook niet voor elke gemeente even groot. De concretisering van de parameters krijgt een plek in de prestatieafspraken die wij met alle vijf gemeenten maken.

WANNEER IS ONS BELEID GESLAAGD?

- Onder onze leden houden wij een klanttevredenheidsonderzoek aangaande de dienstverlening van de bibliotheek. Nulmeting bij de start van het meerjarenbeleid (eind 2021) en na vier jaar een vervolgmeting. We streven naar een klanttevredenheid van 8.
- Interne transitie: uit medewerkerstevredenheid onderzoek blijkt dat de verandering van de bibliotheek van 'collectie' naar 'connectie' in alle lagen van de organisatie duidelijk is en dat iedereen zijn of haar rol daarin kent, daarbij ondersteund door opleidingen en faciliterend management.
- De vernieuwing van de inrichting van de bibliotheken in Bloemendaal, Haarlem, Hillegom en Zandvoort is gerealiseerd. De vestiging Haarlem Centrum is door de eigenaar (gemeente Haarlem) verbouwd en verduurzaamd, zodat het gebouw voldoet aan de wettelijke eisen.
- Het programma-aanbod van de bibliotheek is integraal zichtbaar en toegankelijk gemaakt vanuit de domeinen participatie, lezen, taal en digitaal en leidt daarmee tot een vergroting van de deelname aan deze activiteiten. Waar mogelijk en gewenst meten we hier de impact door middel van de methodiek van effectmeting.

- Meer scholen en meer instellingen voor de kinderopvang maken gebruik van het aanbod van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland om taalachterstand zo vroeg mogelijk aan te pakken en leesplezier te vergroten.
- Het aantal openingsuren van de vestigingen is uitgebreid met zelfservice-uren, zodat leden en bezoekers meer gebruik kunnen maken van de bibliotheek.
- Het aantal community's dat verbonden is aan de verschillende bibliotheekvestigingen is toegenomen. De bibliotheek werkt steeds meer samen met externe partners om de doelstellingen te bereiken en tegelijkertijd bij te dragen aan de doelstellingen van de partnerorganisaties.
- Het aantal jongeren in de doelgroep van 18- tot 27-jarigen dat zich aan de bibliotheek bindt is vergroot; meer mensen uit deze leeftijdsgroep zijn lid en meer van hen doen mee aan activiteiten.
- Het aantal vrijwilligers dat participeert in de activiteiten van de bibliotheek, en daarmee bijdraagt aan het beleid, is vergroot.
- Per vestiging zijn de kansen en mogelijkheden van het Meemaakpodium in kaart gebracht en in een aantal vestigingen is een vorm van het Meemaakpodium geïntroduceerd.
- De Bibliotheek Zuid-Kennemerland is financieel gezond - nu en in de toekomst - en werkt aan verdere diversificatie van financieringsstromen.

KLEIN

BOEK

GROTE

PLANNED

Het beleidskompas 2021-2024 bouwt voort op Het Nieuwe Hoofdstuk, het beleidsplan van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland 2016-2020. De inhoud is tot stand gekomen op basis van uitgebreide evaluatie, vele gesprekken en inspiratie - van binnen en buiten de bibliotheek.

Tekst

Bibliotheek Zuid-Kennemerland

Concept & ontwerp

Studio Suze Swarte

Drukwerk

Zwaan Lenoir

Tekstcorrectie

Alexander van Oosten

Papier

Hardboard zwart, 2 millimeter

Bagasse meringue, 120 grams

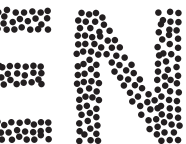
Popset Citrus yellow, 120 grams

of Popset Shocking pink, 120 grams

of Pistachio, 120 grams

Vragen of opmerkingen bij dit beleidskompas zijn altijd welkom! Je kunt mailen naar

info@bibliotheekzuidkennemerland.nl

De bieb

groot

en klein

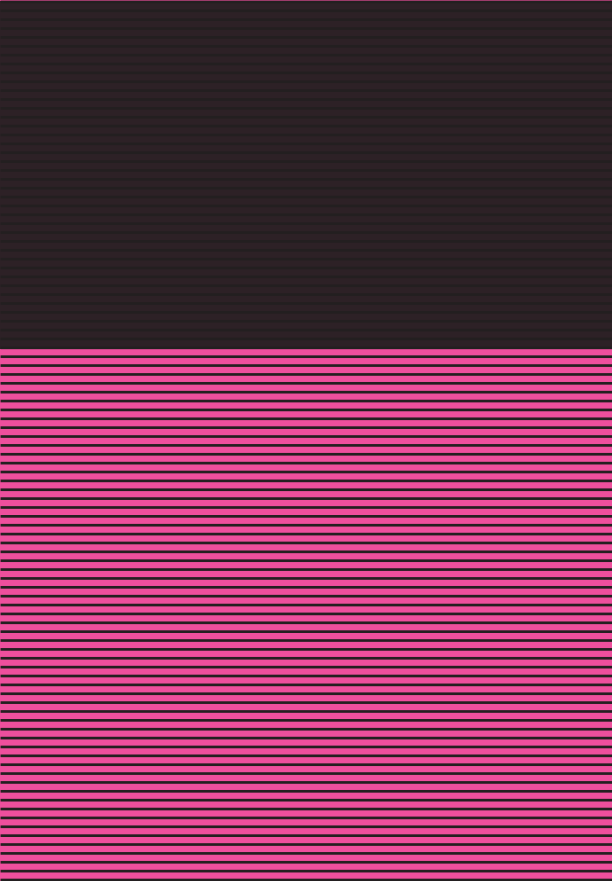
Bibliotheken in het hele land zetten zich in voor leesbevordering, digitale inclusie en een leven lang ontwikkelen. De bibliotheek wil een wezenlijke bijdrage aan ontwikkeling van mensen leveren.

**Inspiratie, ontwikkeling
en ontmoeting**
zijn de sleutelwoorden
van onze inzet. Wij willen
zo bijdragen aan ieders
mogelijkheden mee te
doen in de samenleving.

Wij geloven dat iedereen iets bij te
dragen heeft aan onze samenleving.

In Nederland hebben **2,5 miljoen** mensen van 16 jaar en ouder moeite met lezen en schrijven. Dus ongeveer **1 op de 6** is laaggeletterd.

Meer dan
40% van de
volwassen
bevolking voelt
zich af en toe
eenzaam.

Inspiratie en ontmoeting staan daarom hoog in het vaandel.
Onze bieb is een open en toegankelijke plek.

Waar je ons vindt

Bloemendaal-dorp

We delen het opgefriste gebouw met Welzijn Bloemendaal en het WMO-loket en slaan de handen steeds meer ineen.

Haarlem Centrum

Een grootscheepse verbouwing van het pand zorgt voor een prettiger verblijf voor onze leden en bezoekers.

Haarlem Oost

De inrichting van de bieb wordt in samenspraak met de buurt vernieuwd, we maken ruimte voor de wijk.

Haarlem Schalkwijk

We vernieuwen de inrichting verder samen met de buurt. Mogelijk verhuist de bieb naar het vernieuwde winkelcentrum.

Hillegom

Mogelijk verhuist de bieb naar een A-locatie met meer mogelijkheden voor horeca en samenwerking met andere organisaties.

Vogelenzang

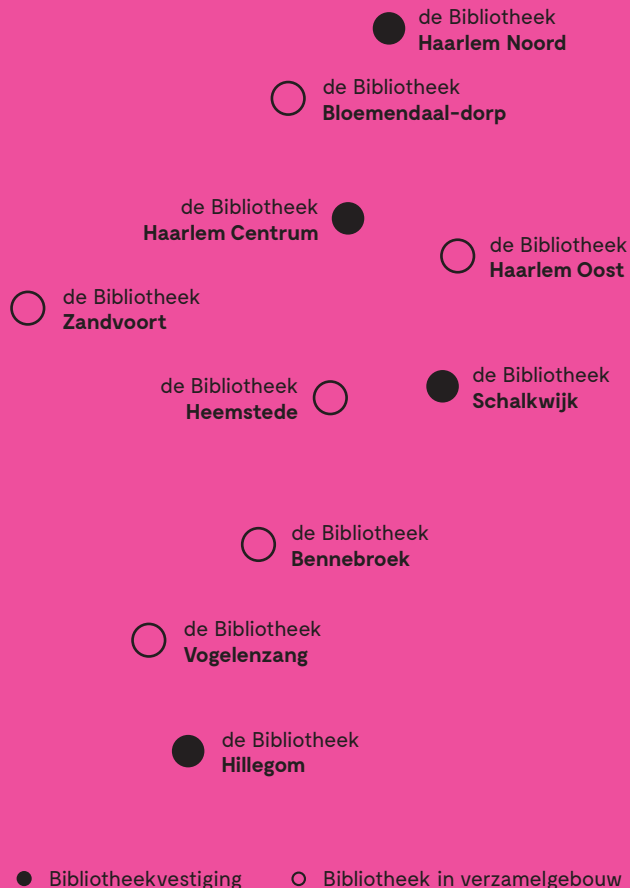
Wij openen voor alle inwoners van het dorp een nieuw bibliotheekservicepunt in IKC De Paradijsvogel.

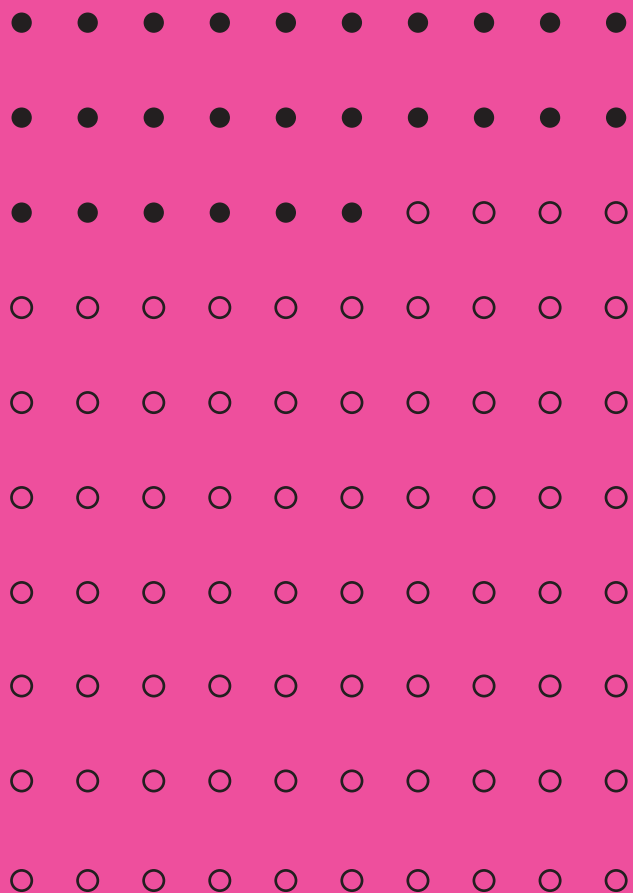
Zandvoort

De bieb heeft een centrale positie in de wijk, met nieuwe horeca en volop samenwerking in Zandvoort.

Heemstede

De organisaties in Plein 1 ontwikkelen steeds meer activiteiten afgestemd op de behoefte van de omgeving.

De bieb
heeft
66.251
leden.

Ruim 26% van de inwoners van ons werkgebied is lid van de bieb.

Vergrijzing

Op 1 januari 2020 telt Nederland 3392 555 inwoners ouder dan 65 jaar.

Ontlezing

Ontlezing onder jongeren zal op langere termijn effect hebben op de behoefte om op latere leeftijd lid te worden van de bieb.

Leden

Afname van betalende leden.
Toename van jeugdleden.

Grootste aandeel in ledenbestand

Gezinnen (ouders en kinderen opgeteld, vaak zijn meer gezinsleden lid).

Ondervertegenwoordigd

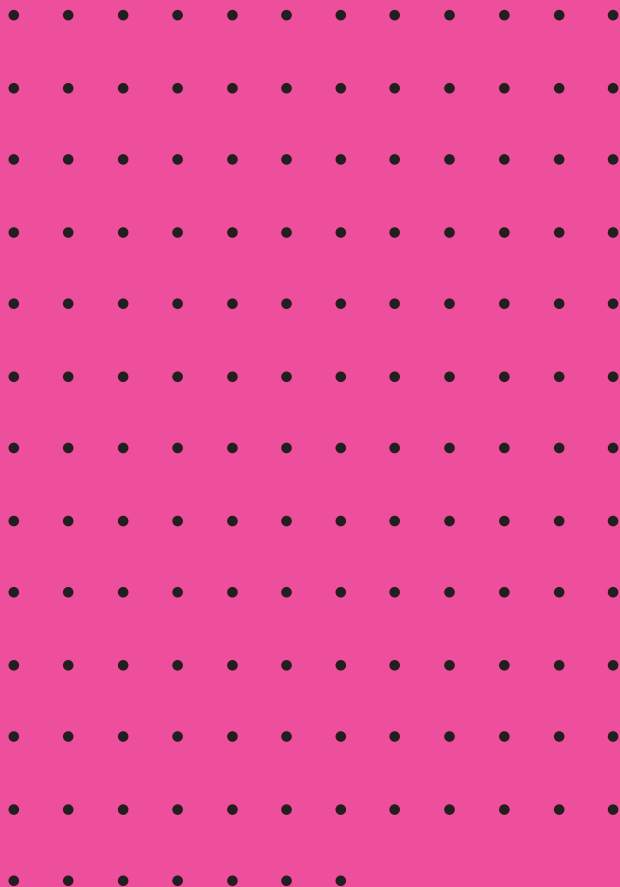
Studenten, jonge professionals (18 tot 40 jaar) en minder welvarende 50-plussers en ouderen.

Toenemend

Aandeel oudere leden (70+).

151 scholen en instellingen zijn lid.

Via deze lidmaatschappen bereiken we nog eens duizenden kinderen en volwassenen die van huis uit (nog) geen bieb lidmaatschap hebben.

Jongste
lid

Oudste
lid

53 dagen
oud

109 jaar
oud

Onze collectie
omvat **399.012**
boeken

En meer: in onze bieb leen je ook dvd's,
bladmuziek en tijdschriften.

Zet je al onze boeken
netjes naast elkaar,
dan levert dat een
rij boeken van **11,9**
kilometer lang op.

Oké, dit is een schatting. Ervan uitgaande dat een boek
gemiddeld 3 centimeter dik is. Maar toch indrukwekkend.

de Bibliotheek
Haarlem Centrum

11,9 kilometer is
net zo lang als
de route tussen
onze vestigingen
Haarlem en
Hillegom.

de Bibliotheek
Hillegom

Dat is bijna drie kwartier fietsen.

Jaarlijks zijn er ruim
1 miljoen uitleningen.

Analoge uitlening

Van de 1 miljoen uitleningen is zo'n 10% e-books.

Digitale uitlening

Het aandeel digitale leningen is sterk groeiend.

**Het leven
van een
loser 8 –
Gedumpt
van Jeff
Kinney**

Dit jeugdboek is het meest
uitgeleend in de afgelopen 10 jaar.

**Koorts
van Saskia
Noort**

Dit is de meest geleende titel voor
volwassenen in de afgelopen 10 jaar.

We ontvangen elk
jaar ruim **1 miljoen**
bezoekers.

Want er is elke dag wel iets te doen en te ontdekken in de bieb.

Elk jaar zijn er
meer dan **1250**
maatschappelijke
activiteiten.

En onze medewerkers staan eigenlijk altijd klaar
om bezoekers op allerlei terreinen verder te helpen.

**‘Hoe kom ik
op internet?’**
Mediaspreekuren

**‘Hoe leer ik de
Nederlandse taal?’**
Taalspreekuur
en de taalsoos

**‘Hoe kan ik
orgaandonor
worden?’**
Informatiepunt
Digitale Overheid

**‘Hoe dien ik
mijn belasting-
aangifte in?’**
Belastingspreekuur

Voorleeswedstrijd

Nationale

Voorleeswedstrijd

en Read2me

Een tas vol boeken

voor leidsters

De Vertelcollectie

voor kinderopvang

Van collectie

in de klas tot

leesconsulent

Bibliotheek op

school

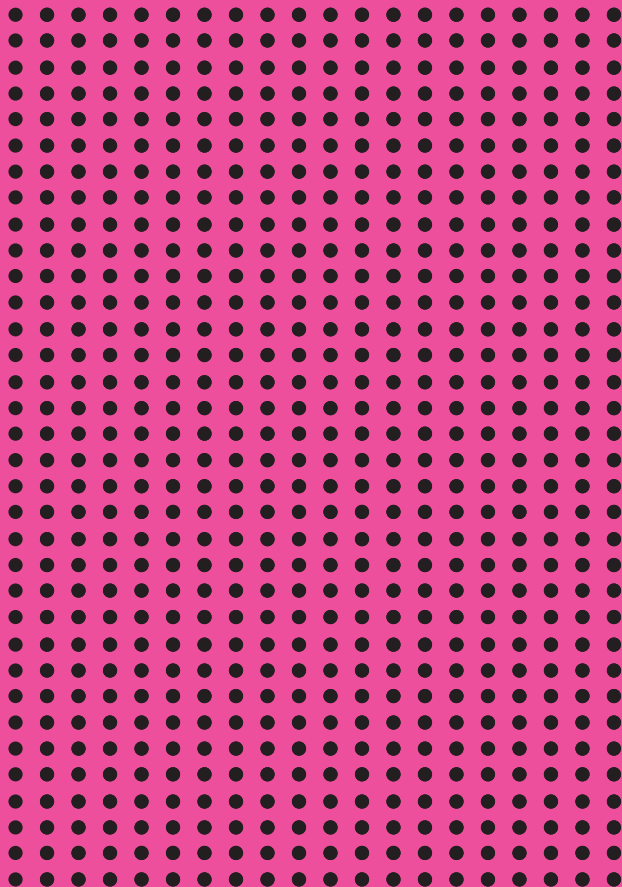
Voorlezen bij

gezinnen thuis

de VoorleesExpress

Jaarlijks delen we
500 tot 600 Boek-
Startkoffertjes uit.

In de koffertjes zitten leuke boekjes voor baby's en hun ouders. We nodigen ze uit samen in de bieb het (voor)lezen verder te ontdekken.

Onze deuren staan
open voor initiatie-
ven van **de mensen**
in onze wijken.

We trekken samen op met vele tientallen
community's - en het worden er steeds meer.

Van **mindfulness**
voor kinderen tot
spoken word.

Van **schilderen** tot
voorlezen in een
andere taal.

Van een lezing
over **poëzie** uit het
Berbers taalgebied
tot aandacht voor
het werk van
Godfried Bomans.

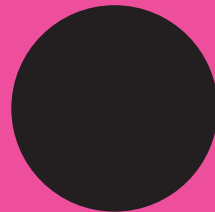
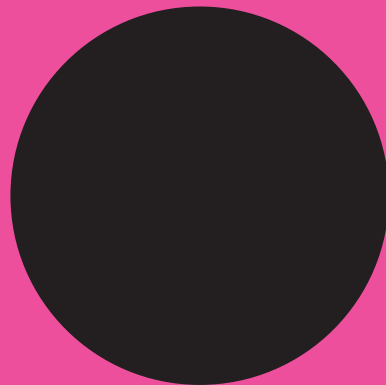
Van **kunst** voor
kinderen tot
salsadansen.

We voorzien
scholen elk jaar van
zo'n **795** educatieve
pakketten.

En we zijn voortdurend in gesprek met het onderwijs.

Onze vestigingen
tellen tezamen
zo'n **60** publieke
werkplekken met
computer en **110**
studieplekken.

In 8 vestigingen staat een leestafel waar je onder
meer terecht kunt voor de kranten van de dag.

Dit alles maken
wij mogelijk met
een team van
127 medewerkers
en **148 vrijwilligers.**

Het takenpakket wordt door de
transitie van de bieb steeds breder.

En onze partners

Creatief Centrum Bennebroek
Historische vereniging
Heemstede-Bennebroek
Capra
Floor de Bruyn Kops (kunstenaar)
Max Koning (kunstenaar)
Muziekschool Bloemendaal
Maarten Bogaers (singer-songwriter)
Scholen primair onderwijs
Scholen voortgezet onderwijs
Peuterspeelzalen en kinderopvang, w.o.
KDV Les Petits en De Franciscus
IKC Paradijsvogel
KBO (Katholieke Ouderenbond)
St. Tijdsparen
Dorpskerk Bloemendaal
Dorpshuis Vogelenzang
Welzijn Bloemendaal
Verzorgingshuis Kennemerhart
Meerleven
Hartekampgroep De Raak
Zocherlounge
Gemeente Bloemendaal
De Pletterij Haarlem
St. Culturele Activiteiten
Schalkwijk
Museum Haarlem
Hart Haarlem
Wereld Muziekschool
Marissa Beretta (Dubbel Belicht)
Noord-Hollands Archief
Frans Hals Museum
Philharmonie Stadsschouwburg
Toneelschuur
Patronaat
Teylers Museum
Museum van de Geest

MBO school Nova College
St. Studiemax
Haasje van der Mandele & Minny
Willing& Miek
Ad Appel
Instituut Nederlandse Taal
Keesmaat
Buuv Haarlem
Coalitie Haarlem Ontmoet
Ground8
Verhalenhuis Haarlem
Meemaakpodium Community's
Vrijwilligers Taalsoos
Netwerk Basisvaardigheden
Consultatiebureaus
Centrum voor Jeugd en Gezin
Zorgbalans
Haarlem Effect
DOCK
Ecosol
Pasmaatch Personeelsdiensten
Paswerk
Sparne Gasthuis
Daan!
Kemp & Havelaar
Technodesk
St. Hattrick
Vluchtelingenwerk
Amnesty International
St. Somaliërs Haarlem en omgeving
St. Palanka Negra
Heemsteedse Kunstkring
Podia Heemstede
Harmonie St. Michaël
Symfonisch Blasorkest
Historische vereniging Heemstede
Voorwegkoor

St. Heemsteedse Kunstbeurs
KDV Op Stoom
Coördinator Pleint
Sybil van Dam (Verhalentafel)
De Drive Zorgspecialist
Kennemerhart Dreefhart
Roads
Wij Heemstede
Boekhandel Blokker
Horeca Binnenstebuiten Pleint
Gemeente Heemstede
Hillegom
Bibliotheek Bollenstreek
St. Cultuurbeleving Hillegom
De Living Museum
Kunstuitleen Hillegom
Ouderenkoor Eigenwijs
Muziekvereniging Crescendo
Toneelvereniging KNA
Popkoor Hillegom
Hillegomse Harmoniekapel
Symphoenix Hillegom
St. Kunstenaarscollectief
De School Hillegom
Jazzclub Perdido
Kunstuitleen Bollenstreek
Cultuureducatiegroep
Koor Hatwikwa
Hillegomse Muziekschool
Kunstenaars Bennebroek
Jeugdtheaterschool Flores
Dansschool Total Move
Kunstgalerie Hillegom Art Projects
Balletschool Martha de Rijk
Huiskameratelier Ada van
Werkhoven
Lenie Kamstra (kunstenares)

Vrienden van Oud Hillegom
St. Inclusie en
Discriminatiebestrijding
Harddraverijvereniging
Oranje comité Hillegom
Omroep Bollenstreek
SportSupport
Hozo Ouderenzorg
St. Qbusfonds
Jongerenwerk Solution
Welzijnskwartier
WelzijnsKompass Hillegom
's Heerenloo Zorggroep
Het Raamwerk Zorgcentrum
ISD Werk Inkomen Zorg
Bollenstreek
Annette Damman (Talentcoach)
Bierbrouwerij Klein Duimpje
Initiatiefrijke Hillegom
Bloemencorso
Koopcentrum Hillegom
Gemeente Hillegom
Taalcoaches Zandvoort
Instituut Nederlandse Taal
Keesmaat Zandvoort
Seniorenvereniging
St. Ondersteuning aan mensen
met een beperking
Sociaal Wijkteam
Pluspunt
Zorgbalans
Tandem
Kennemerhart
RIBW-K/AM
De Verbeelding Zandvoort
't Lokaal, café Blauwe Tram
Gemeente Zandvoort

Mens

en bieb

**‘Voor veel mensen
is dit een soort
verlenging van
hun huiskamer.’**

‘De bibliotheek en het promoten van lezen zijn mijn passie. Daarom ben ik bibliothecaris geworden.’

‘Hoe kunnen we ook jongeren in de vrijwilligersrol krijgen, bijvoorbeeld de studenten die dankbaar gebruikmaken van onze studieplekken?’

**‘Mensen zijn altijd
blij als ik met een
tas vol boeken
aan de deur kom.
Je krijgt echt een
band met elkaar.’**

‘Ik ben groot fan van Stephen King en ik heb veel van zijn boeken gelezen. Maar dit boek vind ik één van zijn beste werken! Het is een klassiek verhaal van goed tegen kwaad en is

spannend en vlot geschreven. Ook komen er veel thema’s in voor, zoals racisme, pesten en armoede. Hierdoor krijgt het verhaal meer lagen.’

**‘Ik zet me graag in voor de Taal-
soos omdat ik het belangrijk vind dat mensen kunnen meedoen in de samenleving.’**

‘We vinden het belangrijk om mensen áltijd hulp te kunnen bieden.’

**‘Alle vestigingen
krijgen fijne studie-
en werkplekken en
inspirerende hoek-
jes voor kinderen.
Dat is zó belangrijk.
Een half uur in een
boek wegduiken
leert en inspireert
en doet veel voor
de woordenschat.’**

‘Voor veel mensen is de bibliotheek een vertrouwde plek waar je terecht kunt met al je vragen, ook als dat vragen over gebruik van media zijn.

Wij kunnen meestal direct een antwoord geven of we verwijzen door naar een andere organisatie.’

‘Het is een taak van de bibliotheek om te zorgen dat mensen goed kunnen meekomen in de maatschappij. De taal spreken is daarbij essentieel.

Wij geven mensen zo goed mogelijk advies hoe ze Nederlands kunnen leren.’

**‘Ons Meemaak-
podium begon
bij toeval, toen
we besloten met
overlastgevende
jongeren in
gesprek te gaan
in plaats van ze,
zoals gebruikelijk,
te waarschuwen**

**of weg te sturen.
Als je ze een
beetje leert
kennen en je de
groepsdynamiek
weet te door-
breken, kun je
gerichte vragen
stellen: wat wil
jij eigenlijk?’**

‘Met dit boek kan iedereen starten met een moestuin. Zelf ben ik ooit begonnen met een klein balkonnetje. Nu heb ik een dubbele volkstuin en een bloemenpluktuin, heerlijk!’

‘Het is altijd spannend wie je op het spreekuur krijgt en welke taal je moet spreken. Mensen zijn heel dankbaar als je hen weer een stapje verder kunt helpen. Dat vind ik echt heel leuk.’

‘We willen graag dat de jongeren, al is het door één boek of verhaal, (weer) plezier in lezen krijgen. Nieuwsgierig worden!’

We horen het van docenten als jongeren enthousiast zijn over een boek. En dan zijn we heel blij!’

**‘Het is heerlijk
snuffelen bij de
kasten, in de kelder
met muziekboeken,
het is er een sauna
soms, maar zó
waardevol om
daar je saxboeken
vandaan te halen,
bladeren in de
muziek!’**

‘We bereiken mensen die we vroeger niet zouden bereiken. Tijdens de viering van het Berbers nieuwjaar bezocht een groot deel van de zestig aanwezigen de bieb voor het eerst.’

**‘Het geeft veel
voldoening als
je mensen kunt
helpen en zo snel
blij kunt maken.’**

Een bruisende bibliotheek met
een maatschappelijke missie

EN